

VERVUILEND GROEN

De auto laten staan en je met de fiets verplaatsen, hernieuwbare energie van windturbines gebruiken of - wie weet - van zonnepanelen op je eigen dak, zorgen voor meer groen in de stad met een groenmuur.... Het zijn allemaal duurzame initiatieven die toe te juichen zijn.

Of niet?

Wordt Nederland wel zoveel mooier van die overvolle fietsstallingen, windmolenparken voor de kust, zonnepanelen op de daken en al dat woekerend groen? En is het esthetische aspect eigenlijk iets waar over nagedacht wordt tijdens het duurzaam ontwerpen van onze openbare ruimte? We vroegen het landschapsarchitect Floris Bouwman die met zijn bureau B4o duurzaamheid als één van de uitgangspunten neemt bij het (her)ontwikkelen van gebieden.

Tekst: *Anne-Marie Poels* | Fotografie *Marius Roos*

Het is een beetje een modewoord, zegt Bouwman, duurzaamheid. 'Binnen de landschapsarchitectuur zijn we altijd al bezig met duurzame ontwerpen. Het gaat er ons om ontwerpen te maken die passen op de plek waarvoor ze bedoeld zijn en die de tand des tijds kunnen doorstaan.' Esthetiek speelt daarbij zeker een rol. 'Bij de inrichting van de openbare ruimte wordt steeds vaker gevraagd om een beeldkwaliteitsplan, waarin allerlei landschappelijke en architectonische randvoorwaarden opgenomen zijn. Bijvoorbeeld met betrekking tot de wegen, het groen en de vormgeving van te bouwen woningen. Als er bij de inrichting van de openbare ruimte bijvoorbeeld bepaald wordt dat ergens afvalcontainers moeten komen, dan kan in zo'n plan staan dat er een beukenhaag rond moet om die containers aan het zicht te onttrekken.'

Maar hoe gaat het dan met de visuele vervuiling die fietsgebruikers veroorzaken, doordat gestalde fietsen niet tot één plek beperkt blijven? 'Om het fietsen te stimuleren en tegelijkertijd het straatbeeld aantrekkelijk te houden, zou het goed zijn fietsstallingen meer integraal onderdeel uit te laten maken van nieuwe gebouwen. Voor de oude binnensteden is ruimtegebrek

het grootste probleem. Vaak zijn er simpelweg te weinig stallingen waardoor fietsen opgepropt bijeen staan. Het is goed om na te denken over het dubbel gebruik van ruimtes die - tijdelijk - niet worden gebruikt en om fietsers te belonen als ze daar gebruik van maken. Denk bijvoorbeeld aan daken van gebouwen of parkeerkelders die leeg staan buiten kantooruren.'

Het plaatsen van windturbines moet, vindt Bouwman, voorafgegaan worden door een studie naar de impact ervan op het landschap. 'De beleving van de mensen die ernaar kijken, speelt hierbij een belangrijke rol. In kleinschalige landschappen zullen windturbines over het algemeen zichtbaarder zijn dan in grotere landschappen. Daarnaast zijn er nog meer aandachtspunten die tot de conclusie kunnen leiden dat dergelijke grote elementen beter in bepaalde landschappen passen dan in andere. Naast de exacte locatie is ook de vorm, grootte, kleur, onderlinge afstand en het aantal van belang. Voor mij zijn dat belangrijke voorwaarden voor het creëren van duurzame landschappen waarbinnen ook ruimte is voor windmolens. Trouwens, de molens die nu nog overal in Nederland staan, werden destijds ook maar lelijk bevonden - nu zijn het bijna allemaal monumenten.' ♦

CHAOS Autoluwe steden leiden niet alleen tot een beter luchtklimaat. De chaos van geparkeerde fietsen neemt steeds grotere vormen aan.

KREUPELGROEN Groen is goed voor een wijk. Maar als het woekert, zorgt het vooral voor een onoverzichtelijk en verloederd straatbeeld.

ZONNIGE DAKPANNEN Zonnepanelen verdringen de klassieke rode dakbedekking van pittoreske huisjes. Vooruitgang of landschapvervuiling?

IJZEREN BOMEN Totale aandeel hernieuwbare energie bedraagt slechts 4%.
Hoeveel windmolens hebben we nodig om daar 100% van te maken?